

Pár slov na záver

Potlesk v sále doznel, diváci sa rozišli. Herci sa povyzliekali zo svojich rolí a stali sa obyčajnými ľuďmi, technici zbalili kulisy, povypínali svetlá, sála osirela.... Súborny si odviezli ocenenia aj kritické rady odbornej poroty, no všetkým zostal dobrý pocit. Ved' regionálna prehliadka neprofesionálneho divadla Tajovského divadelné dni 2008 dovŕšila svoju osemnástku, pričom tretinu z toho v Medzibrode.

Videli sme šesť súťažných predstavení, pozreli sme si hosťa, aj detský divák si prišiel na svoje. Opäť bola výborná atmosféra a pevne verím, že sa všetci tešíme na ďalšie stretnutia s divadlom. Osemnásť rokov je krásny vek a šesť medzibrodských liet je dôkazom toho, že ochotnícke divadlo má svoje zázemie a vďačného diváka, ktorý oceňuje divadelníkov tým najcennejším, čo si môžu želať. Priazňou a potleskom. A dovoľte mne, síce len zo stránok nášho Divadelného Rakárika, aby som spolu s mojimi kolegami zo Stredoslovenského osvetového strediska zatlieskal vám, DIVÁKOM za to, že sa môžeme už teraz tešiť na devätnásty ročník prehliadky.

Chcem sa poďakovať pani starostke Zdenke Huťkovej a všetkým pracovníčkam Obecného úradu v Medzibrode, pánovi starostovi Petrovi Spevákovi a jeho kolektívu v Tajove a všetkým tým, ktorých na javisku nebolo vidno, ale bez ktorých by to nešlo.

No a na záver chcem zaželať všetkým súborom nášho regiónu, aby so svojimi inscenáciami našli a potešili ešte mnoho divákov a aby sme sa o rok stretli s novými, ešte lepšími hrami.

XVIII. ročník Tajovského divadelných dní sa skončil, očakávajme ten ďalší. Ved' ani sa nenazdáme a onedlho zaklope na dosky, ktoré znamenajú svet.

Maroš "Maskot!" Krajčovič

Tajovského divadelné dni 2008

Tajovského divadelné dni v Medzibrode sa tento rok konajú po osemnásty raz. Ak by sme prehliadku vnímali ako ľudskú bytosť, ako bytosť mladého umelca, očakávali by sme od nej jasnejšie formulované umelecké názory, názory „dospelého“ človeka. Žiaľ, nie všetko sa koná podľa našich predstáv a osemnásťročný mladý človek sa často nespráva dospelou. Podobne je na tom i tohoročná regionálna prehliadka neprofesionálnych divadiel. Oproti minulým ročníkom musí porota konštatovať istú stagnáciu a možno i zníženie úrovne. Na očistenie dobrého mena prehliadky je však nutné povedať, že polovicu súťažných predstavení uviedli súbory menej skúsené, začínajúce. Jednou z hlavných úloh regionálnych prehliadok je dávať priestor začínajúcim súborom na zisťovanie vlastných možností. Veríme, že práve začínajúce súbory budú v budúcnosti rásť a vyrastú na naozajstné a zrelé umelecké skupiny a dlhšie fungujúce divadelné združenia tiež v budúcich ročníkoch potvrdia svoju divadelnú „dospelosť“ lepšie v ako v tomto ročníku.

Mgr. Art. Sonica Smolková

Porota zľava: • Mgr. Art. Boris Kováč – absolvent herectva DF AU v Banskej Bystrici a metodik pre divadlo Podpolianskeho osvetového strediska vo Zvolene • Mgr. Art. Sonica Smolková – predsedníčka poroty je absolventka Divadelnej fakulty VŠMU. Svoju divadelnú kariéru začala ako herečka v divadle Šesť P é v Partizánskom. Niekoľko rokov už spolupracuje s SOS v B. Bystrici ako lektorka workshopov, interná hodnotiteľka festivalu Divadelná Chlapuka a aj ako porotkyňa. • Ladislav Vagaday – predseda DS J. Chalupku mesta Brezno.

Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici udeľuje na XVIII. Ročníku regionálnej prehliadky neprofesionálneho divadla Tajovského divadelné dni 13. – 15. marca 2008

- **CENU ZA HERECKÝ VÝKON**
Eleonóre Dřimalkovej za vytvorenie postavy Zuzy v inscenácii Kmotrovci
- **CENU JOZEFA ŠEBA za inscenáciu klasického dramatického textu**
DOS Medzibrod za inscenáciu Kmotrovci
- **PRVÉ MIESTO**
Za inscenáciu Všetko o ženách – DOS Medzibrodway z Medzibrodu
- **DRUHÉ MIESTO**
Za inscenáciu Kmotrovci DOS Medzibrod

Čo povedali členovia poroty, herci, diváci...

Štvrtok 13. 3. 2008, TAJOV

RÁZTOČAN

Ako prvý sa nám na TDD predstavil početný súbor z Ráztky s hrou Luda Zelenku – **ŽINČICOU PROTI INFARKTOM**. Veselá hra plná energie strhla početné publikum, ktoré zaplnilo sálu v tajovskom Divadle U Greškov. V hre sa nám predstavilo vyše 20 účinkujúcich. Videli sme tváre známe z predchádzajúcej hry ale aj výborné herecké výkony nováčikov. Vynikajúci herecký výkon podala pani Mária Lukáčová, no očakávania najmä ženskej časti publika nesklamal ani hrdina minuloročnej hry – mladý, talentovaný a pekný herec Ďurko Lokša. Režijné taktovky sa aj toho roku veľmi dobre chopila pani Zuzka Vaníková. Hra nás vtiahla do časov nedávno minulých, no jej téma je aktuálna aj v súčasnosti. Pretože aj dnes platí, že na stres, nervozitu a psychické problémy pomôže nielen žinčica ale aj čerstvý vzduch a fyzická aktivita.

HODNOTENIE POROTY

S. Smolková: Videla minuloročné predstavenie Surovô drevo, ktorým súbor strhol publikum i porotu. V tomto trende pokračovali aj v tomto roku, hoci vlni mali viac energie. Spôsobené to je výberom hry, ktorú by bolo vhodné aktualizovať. Prekážalo jej, že v hre neboli určené priority. Ocenila veľký potenciál súboru.

L. Vagaday: Súbor doteraz nepoznal. Tiež kritizoval predovšetkým výber hry a dramaturgiu. Prekážalo mu, že niektorí herci nevedeli texty, čím vznikali pauzy a strácal sa rytmus. Súboru vytkol nejednotný slovník, naznačovanie, nedoťahovanie a prehrávanie postáv. Odporučil dotiahnuť a domyslieť hru a odstrániť prehnane gestá a grimasy.

B. Kováč: Porovnal predstavenie s minuloročnou hrou, kde boli herci so svojimi rolami stotožnení a postavy boli autentické. Tento fakt mu v tomto predstavení trochu chýbal - herci postavy príliš hrali a tak vznikala nervozita. Odporučil súboru vyškrtať text aj niektoré scény. Ocenil pohybovosť hercov, hoci občas sa pohybovali bezdôvodne a prí-

liš prehnane. Skritizoval približnosť, prehrávanie a preháňanie. V predstavení mu chýbalo napätie, hoci konflikty v hre boli.

RÁZTOCKÍ HERCI

Vlaňajšie vystúpenie nášho súboru bolo hodnotené veľmi pozitívne a vyšvihlo nás hore. Naproti tomu tohtoročné slová poroty boli veľmi kritické. Zaskočilo nás, že porota nemala ani jednu pozitívnu pripomienku, hoci nám preplnená sála tleskala a ľudia gratulovali. Porota sa vyjadrovala vo všeobecnej rovine. Nám by oveľa viac pomohlo pomenovanie konkrétnych chýb, aby sme sa všetci, ale hlavne začiatovníci vedeli vyvarovať v ďalšom účinkovaní.

Piatok 14. 3. 2008, MEDZIBROD

POLHORČAN

V piatok pokračovali TDD divadelnými predstaveniami v Medzibrodě. Ďalšou súťažnou hrou bola divadelná hra od Emila Gollnera – **ULIČKA** v podaní DS Polhorčan z Pohronskej Polhory. Nový súbor nám vo svojej prvej divadelnej hre predviedol, ako treba pomeriť dve rozhádané susedky a ako vyriešiť „neriešiteľný“ spor o uličku.

HODNOTENIE POROTY

S. Smolková: Nepáčil sa jej predovšetkým výber hry, odporučila pre budúcnosť vyberať skôr niečo odskúšané a kvalitnejšie. Prekážalo jej členenie priestoru - neproporčnosť rozdelenia javiska a príliš veľa nepotrebných rekvizít. Hre chýbalo stupňovanie a hercov bolo slabô počuť. Poradila súboru, nechať sa inšpirovať inými inscenáciami.

B. Kováč: Odporučil do budúcnosti požiadať o pomoc metodika, aby sa vyhlí chybám začínajúcich divadelných súborov a v prípade tejto hry jednoznačne preškrtať scenár.

L. Vagaday: Tiež nebol spokojný s výberom hry, keďže autor

Diváčka Monika: Videla som všetky tri piatkové predstavenia. V *Uličke* sa mi najviac páčila premena dohabanej dcéry do kroja, skoro som ju nespoznala. Zaujal ma aj živý kurín, ale chýbali tam sličky. Úplne reálne zahranou postavou bol poštár, táto rola sa mi veľmi hodila. Naproti tomu ženské dialógy boli plytké, tiché, mali by ich oživiť. Veľmi mi vadila zapálená fajka a prvé rady publika

ju výrazne cítili. Vo *Veselej hrobárke* sa mi najviac páčila *Smrť*, kostýmom, maskou, účesom, celkovým prejavom. Jednoducho perfektná. Je škoda, že na javisku nemala k sebe primerane vyváženú ďalšiu postavu. Očakávala som, že hrobárka bude oveľa veselšia a viac mala prežívať svoju úlohu. Celú rozprávku dobre spestrili malé deti.

pôvodne prispôboval texty na konkrétnych hercov. Kritizoval predovšetkým scénu – jej rozkúskovanie a zlé nasvietenie. Nepáčilo sa mu tiež kostýmovanie, zbytočné rekvizity a kulisy. Predstavenie sa mu zdalo prídlhé. Odporučil uviesť si súvislosti, popracovať na dikcii hercov a preškrtat' scenár.

SLOVÁ REŽISÉROK

My sme nový súbor, svoju činnosť sme obnovili po ôsmich rokoch. Hralo sa nám dobre, až na jednu vadu. Počas predstavenia strašne bzučal reflektor alebo reproduktor a to na nás pôsobilo rušivo. Porota nám vytkla množstvo chýb, ale s našim pôsobením na TDD sme spokojní.

VALAŠŤAN

S divadelnou hrou **VESELÁ HROBÁRKA**, určenou všetkým vekovým kategóriám sa nám predstavil tretí súťažný divadelný súbor Valašťan z Valaskej. Rozprávkový príbeh o múdrej hrobárke, ktorej sa podarilo prekabátiť aj Smrť bol popretkávaný hudobnými a tanečnými prvkami. Divákov očarili predovšetkým malé vranky a tiež postava Smrti, ktorú si zahrála režisérka hry – Lea Weberová. Na jej dojmy sme sa opýtali hneď po skončení predstavenia.

Lea Weberová: Príbeh Veselej hrobárky ma zaujal svojim dejom a humorom. Zámerne sme vybrali rozprávku, ktorá by oslovila široké vrstvy publika. Od začiatku som mala v úmysle zapojiť do hry aj malé deti, čo sa nám výborne podarilo. Je to moja prvá réžia a aj na takejto prehliadke sme prvýkrát. Hralo sa nám dobre, javisko týchto rozmerov nám vyhovuje. Vaši diváci reagovali spontánne a na hodnotenie poroty môžem povedať len jedno, nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa.

HODNOTENIE POROTY:

S. Smolková: Páčil sa jej predovšetkým dobrý rozbeh hry. Napätie sa však strácalo počas dlhých prestávok, cez ktoré sa spravili len malé prestavby. Energia klesala aj kvôli neproporčnosti hry, keďže v prvom a druhom dejstve bolo priveľa pesničiek a tieto neboli funkčne využité (mohli ich využiť napr. na prestavby scény). Nepáčilo sa jej, že pred-

Diváčka Elenka: Z divadiel, ktoré som v piatok videla, bol Medzibrod najlepší. Mám rada divadlo z dedinského prostredia. Tu bolo najviac energie a zábavy. Dialógy len tak sypali, mali zvukové hlasy, výborný výkon. Bolo to pekné a veselé. Som spokojná. Mój obdiv však majú všetci herci a klobúk dole pred ich prácou.

stavenie nebolo jednotné a bolo ťažké určiť, akému divákovi je vlastne hra určená. Odporučila popracovať na zjednotení hry a na artikulácii hercov.

B. Kováč: Ocenil predovšetkým dobrý príbeh a umelecký zámer. Prekážalo mu však spracovanie - že nebolo jasné, komu je hra určená.

L. Vagaday: Pochválil herecké výkony Smrti, Hrobárky a detí, ktoré však výrazne zatienili napr. postavy sedliaka Krupu a jeho ženy. Javisko sa mu zdalo občas nevyužitá a prekážali mu zbytočné rekvizity, výslovnosť a dikcia hercov a zlá počuteľnosť. Jednotlivé zložky tejto veselohry: realistické herectvo, nadsázka, detské naivné herectvo a hudba sa podľa neho v hre bili, preto odporučil tieto prvky zjednotiť.

DOS MEDZIBROD

Štvrtým súťažným predstavením na tohoročných TDD bola inscenácia **KMOTROVCI** v podaní domáceho súboru DOS Medzibrod. Naši divadelníci nám predviedli energické predstavenie plné skvelých hereckých výkonov medzibrodských hercov. Hra, ktorej základným motívom boli susedské vzťahy, si aj tentokrát vyslúžila od divákov búrlivý potlesk.

HODNOTENIE POROTY:

S. Smolková: Ocenila predovšetkým čistotu predstavenia i vzťahov. Občas zaznamenala problém s tempom a gradáciou. Predstavenie bolo energické a zmysluplné. Odporučila popracovať na vnútornom herectve a odstrániť koncovky, doťahovanie a občasný afekt v reči postáv.

B. Kováč: Označil predstavenie ako veľmi dobré a kvalitné. Páčila sa mu čistá scéna a pochválil aj herecké talenty. Občas mu trochu prekážalo zdôrazňovanie dedinskej tématiky rečou – „spievaním“.

L. Vagaday: Poradil len utrieť prach na skrini. ☺

Režisér Jožko Zázrivec:

V dnešnej dobe naštudovať hru s mnohopočetným osadenstvom je nereálne. Ved' len v našom súbore pre pracovné, či iné dôvody nemohlo hrať sedem hercov. Preto sme vybrali hru s malým osadenstvom. Celkovo som zo slov poroty príjemne prekvapený, nečakal som až také kladné ohlasy. Porota nám vytkla konkrétne chyby, z ktorých si do budúcnosti vezmeme ponaučenie. Cením si hlavne pozitívne ohodnotenie výkonov hercov. Prvoradí sú však pre nás diváci. Hlavne pre nich vyberáme humorné hry, aby sme ich zabavili. Nikdy sme nerobili divadlo kvôli umiestneniu na súťaži, aj keď úspech poteší. Domáce publikum nás podržalo a svojimi reakciami nás hnalo dopredu za čo mu ďakujeme. Chcem sa veľmi poďakovať všetkým hercom, s ktorými sme vytvorili zaujímavé dielo.

Sobota 15. 3. 2008, MEDZIBROD

MALÁ CHOVA Z MALACHOVA

Jednoduchý príbeh dedinskej rodiny nám v predstavení **MILIONÁRI** predviedli divadelníci z Malachova. Ukázali nám ako sa ľudia dokážu rýchlo meniť a čo všetko môžu spôsobiť stratené okuliare a zraková vada.

HODNOTENIE POROTY

S. Smolková: Popri vlnajšom uhladenom divadle toto na ňu pôsobilo ako studená sprcha. Pochválila, že si vybrali autorský text, ale mal rezervy. Použili humor hraničiaci s diskutabilnou hranicou vkusu. Dej sa nikde neposúval a určite sú súborom, ktorý nemusí publikum zabávať primitívnym spôsobom.

B. Kováč: Videl hlavný problém v spôsobe spracovania témy. Bol nespokojný s výkonom hlavného predstaviteľa, popri ktorom sa zviezli aj ďalší herci. Veci ako plútie na zem nepotreboval robiť, pretože tým zatienil iné vtipné scény. Doporučil im poradiť sa s metodikom.

L. Vagaday: Téma bola vybraná dobre, ale spracovanie bolo plytké s mnohými chybami. Z predstavenia bol smutný, z deja a výkonu hercov sklamaný. Výnimkou bola babička, jedine tá by bola ocenená za herecký výkon. Toto vystúpenie je výstrahou pre tých, čo chcú robiť seriózne divadlo.

REŽISÉRKA EVA GAJDÚŠKOVÁ

Doteraz sme hrali rôznych autorov. Je ťažké nájsť hru a vyhnúť sa problémom s autorskými právami, preto sme zvolili autorský text Luba Záhora. Je to jeho prvá práca a je podobná témou a prostredím hry Zabíjačka. Do textu som zasahovala len pripomienkami. Je to moja

Diváčky Mária a Evka: My máme radšej klasiku, osloví nás viac dedinské divadlo. Začiatok bol neistý a pomalý. V strede sa konečne dostali do tempa, čo určite ocenili aj ostatní diváci. Na náš vkus bolo použitých príliš veľa negustiózných giest. Najlepšia bola babka na lavičke, tvorila výborné pozadie.

šiesta réžia a prvá repríza tejto hry. Na domácom javisku sa nám hra- lo výborne, naše publikum nás ocenilo potleskom. Nevieť posúdiť či to bolo dobré alebo nie, či to uráža alebo nie. Beriem názor poroty, výčitky aj kritika človeka učí a určite aj nás posunie ďalej.

MEDZIBRODWAY

Posledným súťažným predstavením bola premiéra domáceho súboru medziBRODway – **VŠETKO O ŽENÁCH**. Plnému hľadisku predviedli hru zloženú zo 16-tich obrazov. Štyri talentované herečky stvárili komplikovanosť ženskej povahy v rôznych situáciách – v láske, v kariére, v priateľstve, na dôchodku či v škôlke.

HODNOTENIE POROTY:

S. Smolková: V hre jej prekážali predovšetkým dlhé pauzy, kvôli ktorým sa v hre strácalo napätie. Text hry jej pripadal plochý a príliš rozkúskovaný. Súboru odporučila vynechať pomenovania jednotlivých obrazov, zjednotiť kostýmy a vylepšiť niektoré obrazy.

B. Kováč: Označil premiéru hry ako trochu rozpačitú. Kritizoval predovšetkým prestavby javiska, kedy sa zbytočne strácalo tempo. Pohyb po javisku bol občas bezdôvodný. Odporučil herečkám viac sa do svojich postáv vložiť.

L. Vagaday: Má rád Gavranovu tvorbu, kde sa pre niekoho banálne texty dostávajú divákovi pod kožu. Ocenil dobrý herecký materiál súboru. Trochu mu vadili predely jednotlivých obrazov a svetlá. Odporučil zdokonaľiť prácu techniky aj kulisy, mierne preškrtáť niektoré scény a herečkám poradiť dbať na dikciu a počúvať sa na javisku, čím sa do hry dostane napätie.

Divák Michal: Videl som pôsobivé predstavenie. Bol tu vykreslený reálny život – detstvo, kariéra, staroba. Neobvyklá scéna, hudba, jednotlivé obrazy, svetlo toto všetko spolu pôsobilo profesionálne a ako celok to hodnotím pozitívne. Jedine čo mi prekážalo bolo fajčenie na scéne – to nemuselo byť. Všetky podali výborný výkon, najviac ma zaujala priateľka Lada.

DIVADELNÝ RAKÁRIK mimoriadne vydanie dvojmesačníka Rakárik v Medzibrode 2008. Registrované na MKSR reg. č.

RP 175/2006. *Vychádza s príspevím Ministerstva školstva SR.*

Šéfredaktor: Bc. Tomáš Pohorelec (možno sa aj zjaví)

Redakcia: Andrea Bellušová, Silvia Tešínska, Katarína Sálišová

Foto: archív SOS

Grafické spracovanie: -zs-

Neprešlo jazykovou úpravou.

Sídlo redakcie je na obecnom úrade.

e-mail: rakarik@atlas.sk